

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA
SPRENDIMAS
DĖL AURELIJAUS JARUŠEVIČIAUS

2018 m. sausio 9 d. Nr. KN- 3
Alytus

Alytaus miesto savivaldybės tarybos etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininkė Laima Vincė Kirkliauskienė, nariai: Kęstutis Ažuolas, Neringa Kaškonaitė, Povilas Labukas, Sigitas Leonavičius, Eglė Teresevičienė, Arvydas Švirnickas, Tautvydas Tamulevičius 2017-12-15 posėdyje išnagrinėjusi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) pavedimą pagal 2017-12-01 raštą Nr. S-3063-(1.5) „Dėl pavedimo atlikti tyrimą“ (toliau – pavedimas) dėl Alytaus miesto savivaldybės tarybos nario Aurelijaus Jaruševičiaus veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis ir įvertinusi tyrimo metu surinktą medžiagą, n u s t a t ė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

VTEK gautame prašyme nurodoma, kad A. Jaruševičius dirbdamas UAB „Alytaus butų ūkis“ direktoriaus pavaduotojo pareigose aktyviai dalyvavo svarstant klausimą „Dėl Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 30 d. sprendimo Nr. T-320 „Dėl Alytaus miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos mokesčio surinkimo, apskaitos ir naudojimo tvarkos aprašo“ pakeitimo“ (toliau – tvarkos aprašo pakeitimas) tiek savivaldybės Tarybos posėdyje, tiek Investicijų, ekonomikos ir biudžeto komitete bei frakcijoje.

Komisija vertina, ar A. Jaruševičius, dalyvaudamas svarstant ir priimant sprendimą dėl tvarkos aprašo pakeitimo, nepažeidė Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų, įpareigojančių vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra, o jam kilus – nusišalinti.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. A. Jaruševičius Alytaus miesto savivaldybės tarybos nario pareigas eina nuo 2015-04-16.
2. A. Jaruševičius yra Alytaus miesto savivaldybės tarybos Investicijų, ekonomikos ir biudžeto komiteto narys.
3. A. Jaruševičiaus 2016-03-01 pateiktoje privačių interesų deklaracijoje yra nurodytas ryšys su juridiniu asmeniu UAB „Alytaus butų ūkis“ ir nurodytos vadovo ar pavaduotojo pareigos.
4. A. Jaruševičius UAB „Alytaus butų ūkis“ direktoriaus pavaduotojo pareigose pradėjo dirbti nuo 2016-01-05.

5. UAB „Alytaus butų ūkis“ steigėjas ir savininkas yra Alytaus miesto savivaldybės taryba.

6. UAB „Alytaus butų ūkis“ yra įpareigotas vykdyti Alytaus miesto savivaldybei nuosavybės teise priklausančių (socialinių) gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio surinkimą ir apskaitą bei nuomos mokesčio kontrolę.

7. Alytaus miesto savivaldybės tarybos Investicijų, ekonomikos ir biudžeto komiteto 2017-10-16 posėdyje A. Jaruševičius dalyvavo svarstant tarybos sprendimo projektą „Dėl Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 30 d. sprendimo Nr. T-320 „Dėl Alytaus miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos mokesčio surinkimo, apskaitos ir naudojimo tvarkos aprašo“ pakeitimo“ (toliau – tvarkos aprašo pakeitimas).

8. Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2017-10-26 posėdyje A. Jaruševičius dalyvavo svarstant klausimą dėl tvarkos aprašo pakeitimo bei išreiškė savo nuomonę balsuodamas.

9. Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2017-10-26 posėdyje A. Jaruševičius balsavo prieš tvarkos aprašo pakeitimą.

Aurelijaus Jaruševičiaus paaiškinimai

A. Jaruševičius paaiškino, kad prievolė dalyvauti Tarybos ir komitetų posėdžiuose yra nurodyta LR Savivaldos įstatyme ir Alytaus miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamente.

A. Jaruševičiaus dalyvavimas Investicijų, ekonomikos ir biudžeto komiteto 2017-10-16 posėdyje, bei Tarybos 2017-10-26 posėdyje ir balsavimo rezultatai fiksuoti atitinkamų posėdžių protokoluose, taip pat garso ir vaizdo įrašuose. Tvarkos aprašo pakeitimas nebuvo svarstytas frakcijoje.

A. Jaruševičius paaiškino, kad nei galiojantis tvarkos aprašas, nei siūlyti jo pakeitimai nėra susiję su jo (ar jo šeimos narių) turiniais klausimais ir jam nėra žinomos aplinkybės kaip tai galėtų sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, todėl nusišalinimui nebuvo pagrindo.

2017-12-15 Etikos komisijos posėdyje A. Jaruševičius paaiškino, kad tvarkos aprašo pakeitimas niekaip neįtakoja jo darbo užmokesčio, kadangi jis yra susietas su įstaigos vadovo darbo užmokesčiu, kurį nustato ir patvirtina Alytaus miesto savivaldybės taryba.

Teisinis veikos vertinimas ir motyvai

Įstatymas įpareigoja valstybinėje tarnyboje dirbančius asmenis nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti savo tarnybines pareigas, t. y. teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad net nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra (Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai). Tam tikslui Įstatymas įpareigoja valstybinėje tarnyboje dirbančius asmenis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad net nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra; Įstatymas draudžia jiems dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, sukeliančius interesų konfliktą bei įpareigoja nuo jų nusišalinti (Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punktas, 11 straipsnio 1 ir 2 dalys).

Interesų konfliktas – tai situacija, kai valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti ar dalyvauti priimant sprendimą, susijusį ir su jo privačiais interesais (Įstatymo 2 straipsnio 4 dalis).

Privatūs interesai yra asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, arba jam artimo asmens asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis daryti įtaką sprendimams atliekant tarnybines pareigas (Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis).

Būdamas interesų konflikto situacijoje, asmuo turi vadovautis Įstatymo 11 straipsnio 2 dalies nuostata, t. y. privalo informuoti savo tiesioginį vadovą ar institucijos vadovo įgaliotą atstovą arba kolegialią valstybės ar savivaldybės instituciją, kurios nariu jis yra, ir asmenis, kurie kartu dalyvauja rengiant, svarstant ar priimant sprendimą, apie esamą interesų konfliktą, pareikšti nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau rengiant, svarstant ir priimant sprendimą. Nusišalinimas yra kiekvieno valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens asmeninė pareiga. Kilus realaus ar menamo interesų konflikto situacijai asmuo aktyviais ir aiškiais veiksmais privalo nusišalinti ir nedalyvauti jokiose klausimo, susijusio su jo privačiais interesais, svarstymo procedūrose.

Dalyvavimą (narystę) ir pareigas įmonėse, įstaigose ir asociacijose Įstatymas nurodo esant privačiu valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens interesu (6 straipsnio 1 dalies 4 punktas), kurį privalu ne tik nustatyti tvarka deklaruoti, bet ir vykdyti visas kitas iš šios interesų konflikto galinčios sukelti aplinkybės išplaukiančias Įstatymo prievoles, tarp jų – pareigą nusišalinti.

Iš Komisijos turimų dokumentų bei garso ir vaizdo įrašų matyti, kad A. Jaruševičius dalyvavo tvarkos aprašo pakeitimo svarstymo ir priėmimo procedūrose, tai patvirtino ir pats A. Jaruševičius. Jis iš esmės sprendė su savo tiesiogine darbovieta t. y. UAB „Alytaus butų ūkis“, susijusius klausimus.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, formuodamas Įstatymo taikymo praktiką, nurodė, kad šio teisės akto tikslai yra prevenciniai, o konstatuojant, jog asmuo pažeidė Įstatymą, pakanka identifikuoti formaliuosius viešųjų ir privačių interesų konflikto požymius (*2013 m. birželio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵²⁵-998/2013*).

Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytam pažeidimui kvalifikuoti pakanka nustatyti, kad asmuo nepasielgė taip, kad nekiltų abejonių, jog egzistuoja interesų konfliktas, t. y. nesiėmė Įstatyme numatytų priemonių interesų konfliktui išvengti: nevykdė Įstatymo 11 straipsnyje įtvirtintos pareigos nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus, sukeliančius interesų konfliktą (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. rugsėjo 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-2624/2012; 2014 m. spalio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵²⁵-1394/2014*).

Vertinant asmens veiksmų atitiktį Įstatymo 11 straipsnio 1 ir 2 dalims būtina išsiaiškinti tik tą faktinę aplinkybę, ar valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo dalyvavo rengiant, svarstant, priimant ar kitaip paveikiant sprendimus, galinčius sukelti interesų konfliktą, ir ar asmuo įvykdė Įstatymo 11 straipsnyje įtvirtintą pareigą nusišalinti (*2014 m. lapkričio 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-1334/2014*).

Prevencinis Įstatymo nuostatų tikslas lemia, kad šio Įstatymo reikalavimų pažeidimui kvalifikuoti pakanka nustatyti, jog priimant sprendimą valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo nepasielgė taip, kad nekiltų abejonių, jog egzistuoja toks konfliktas. Net ir asmeniui nenaudingas sprendimas gali sukelti interesų konfliktą kaip asmens, dirbančio valstybės tarnyboje, galimas šališkumas priimant sprendimus, jo teigiamas ar neigiamas nusistatymas, todėl priimant sprendimus privaloma vengti net šališkumo regimybės. Toks teisės aiškinimas grindžiamas Įstatymo 1 straipsnyje

įtvirtinta šio Įstatymo paskirtimi – užtikrinti priimamų sprendimų nešališkumą (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. lapkričio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-3154/2011*).

Atsižvelgiant į tai, kritiškai vertintinas ir A. Jaruševičiaus paaiškinimas, neva dalyvauti visuose tarybos ir jos komitetų posėdžiuose jį įpareigoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas. Tačiau Lietuvos respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas yra specialusis ir jo nuostatos yra privalomos. Taip pat kritiškai vertintinas ir A. Jaruševičiaus teiginys, esą tvarkos aprašas ir jo pakeitimai nesusijęs su UAB „Alytaus butų ūkis“ direktoriaus pavaduotojo pareigybe, kuriose jis ir dirba.

Iš tyrimo medžiagos matyti, kad A. Jaruševičius prisidėjo prie tarybos sprendimo projekto dėl tvarkos aprašo pakeitimo **svarstymo ir priėmimo**. 2017-10-16 Investicijų, ekonomikos ir biudžeto komiteto posėdyje aktyviai dalyvavo svarstant tvarkos aprašo pakeitimo projektą.

Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2017-10-26 posėdyje nuo interesu konfliktą keliančio klausimo dėl tvarkos aprašo pakeitimo nenusiūšalino ir dalyvavo svarstant ir priimant sprendimą išreikšdamas savo nuomonę balsavimu prieš tvarkos aprašo pakeitimo priėmimą.

Įstatymų leidėjas interesų konfliktą sieja su pačiu dalyvavimu rengiant, svarstant ar priimant su asmens privačiais interesais susijusį sprendimą, ir vien jau šis veiksmas laikytinas Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimu. Dalyvavimas posėdyje svarstant klausimą ir nepranešimas kitiems svarstyme dalyvaujantiems asmenims apie esamą interesų konfliktą pažeidžia Įstatymo reikalavimus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. spalio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-1945/2008; 2011 m. balandžio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-1121/2011*).

A. Jaruševičius užimdamas UAB „Alytaus butų ūkis“ direktoriaus pavaduotojo pareigas dalyvavo svarstant ir priimant sprendimą dėl tvarkos aprašo pakeitimo 2017-10-16 Investicijų, ekonomikos ir biudžeto komiteto bei 2017-10-26 Tarybos posėdžiuose bei išreikšdamas savo nuomonę balsavimu privalėjo vengti abejonių dėl interesų konflikto ir šališkumo buvimo bei nusiūšalinti nuo tarybos sprendimų svarstymo ir priėmimo procedūrų. Tačiau šių veiksmų jis neatliko, todėl darytina išvada, kad A. Jaruševičius nevykdė Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimų.

Alytaus miesto savivaldybės tarybos etikos komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytus faktus ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 3 dalies 3 punktu,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Alytaus miesto savivaldybės tarybos narys Aurelijus Jaruševičius, dalyvaudamas 2017-10-16 Investicijų, ekonomikos ir biudžeto ir 2017-10-26 savivaldybės tarybos posėdžiuose rengiant, svarstant ir priimant sprendimą, susijusį su jo pateis darbovieta, pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktus bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas.

2. Sprendimo kopiją išsiųsti Alytaus miesto savivaldybės tarybos nariui Aurelijui Jaruševičiui.

3. Sprendimo kopiją išsiųsti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.
4. Sprendimą paskelbti interneto svetainėje www.alytus.lt.

Komisijos pirmininkė

Laima Vincė Kirkliauskienė